

1. Joukkoistaminen (engl. crowdsourcing) on amerikkalaisen Jeff Howen esittelemä termi toimintatavasta, jossa ainakin osa hankkeesta ulkoistetaan työstettäväksi joukolle ihmisiä.^[1] Suuri ihmisjoukko saattaa tuottaa parempia ja vähemmän kaavoihin kangistuneita ideoita kuin pienempi ja vakinainen, tarkkaan määritetty työryhmä.

Iron Sky -elokuvan tuotantoa joukkoistettiin monissa vaiheissa. Fanit pääsivät antamaan panostaan hyvin erilaisiin tehtäviin, esimerkiksi Cannesin elokuvafestivaaleilla toteutettavien rahankeruutempausten ideointiin, avaruusaluusten suunnitteluun ja mallintamiseen sekä käsikirjoitettujen vuorosanojen ääninäyttelemiseen.

Sen lisäksi, että joukkoistamalla on mahdollista kalastaa ideoita, voidaan sen avulla tehdä asioita, joiden tekeminen muuten olisi hankalaa tai kallista. Jos vaikkapa tarvitaan tietynlaista kuvaa New Yorkista, ei ole vielä pakko lentää sinne kameran kanssa, vaan voidaan kysyä, josko joku sikäläinen olisi valmis kuvaamaan ja toimittamaan määrätynlaisen materiaalin ilmaiseksi tai pientä korvausta vastaan.

Joukkoistaminen kasvattaa myös fanipohjaa ja rakentaa tuotantoon kohdistuvia odotuksia pitkin matkaa tuotannon alkutekijöistä lopullisen version julkaisemiseen asti. *Iron skystä* julkaistiin useita tuotannonaikaisia esittelyklippejä halki projektin rahan keräämiseksi ja tunnelmaa nostattamaan.

2. Crowd funding (sanalla ei ole vakiintunutta suomenkielistä vastinetta) on yhteisöllinen tapa rahoittaa erilaisia projekteja. Crowd funding -periaatteella yksittäiset ihmiset voivat osallistua esimerkiksi elokuvien, poliittisten kampanjoiden, startup-yritysten tai kuvataiteilijoiden tukemiseen rahaa lahjoittamalla.

Usein ihmiset osallistuvat joukkoistettaviin hankkeisiin niihin liittyvän ideologian tai niiden suoman välinearvon vuoksi. Ilmastomuutoksen seurauksista vuonna 2055 kertova elokuva [The Age of Stupid](#) (2009) on ollut yksi joukkorahoittamisen pioneerihankkeista. Sen kohdalla fanien osallistuminen on ollut selvästi ideologista. Rahoittamisen lisäksi joukoilla on ollut mahdollisuus järjestää elokuvasta näytöksiä omilla asuinalueillaan ja näin myös levittää tietoisuutta ilmastonmuutoksesta. *Iron Skyn* tekemiseen osallistuminen puolestaan on saattanut monilla faneilla liittyä varsinkin haluun nähdä elokuvan idea toteutettuna valkokankaalla.

[1] Vaikka nimi lanseerattiin vasta 2006 on samankaltaista menetelmää käytetty pienemmissä mittakaavoissa aiemmin, esimerkiksi kun sodan aikaan suomalaisilta sotilailta kerättiin ideoita toiminnan tai aseistuksen tehostamiseen tai kun 1714 “Iso-Britannian hallitus tarjosi huomattavaa palkkiota henkilölle, joka kykenisi kehittämään ratkaisun pituusasteongelmaan”.